

TELEGRAFUL.

Apare Marția, Joi și Sămbăta.

ABONAMENTUL.

Pentru Sibile pe un an, 8. 6 luni 3. 50 c. 3 luni 1. 75 c.
Pentru marșalie pe un an, 8. 6 luni 4. 6. 3 luni 2. 50 c.
Pentru strălucite pe un an, 12. 6. 6 luni 6. 3. luni 3. 50 c.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:
Administrația telegrafilor austriecești Sibiu, strada Măgariilor 47.
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măgariilor Nr. 37.
Epitoca adrețando se referă: — Artizii publicării din un tipograf.

INSERTIUNILE.

Pentru o linie 7 m., — de două ori 15 c., — de trei ori 10 c. pentru un literă germană — și timbru de 30 c. pentru 50 c. care publicare.

Revista politică.

Sibiu, la 20 Noembrie.

Dupa Ungariei în sediție și în comisiuni lucră fără șgomot. În conștiința financiară s'a desătat Marți bugetul instrucțiunii. Raportorul comisiunii contele Zichy propune sporiți:

- a) pentru administrațiunea centrală de 15130 fl., b) administrațiunea centrală a instrucțiunii de 11,925 fl., c) la școli de 324,884 fl., d) stipendii de 10,412 fl., e) scopuri de cultură d) 31,600 fl., f) pensuni de 10,550 fl., g) spese de transportare de 30,260 fl., h) investițiuni de 22,100 fl.

la venitori de 18,557. Preste tot spese după propunerea raportorului sînt mai mari ca în anul trecut cu 294.121 fl.

Se înțelege că bugetul întreg pentru ministarii de culte și instrucțiune e mai mare. Puncem până când va veni timpul să vorbim despre bugetul întreg numai cifrele acestor sporiți, cari cu puțin modificări se vor primi și de dictat; adăugăm însă rezoluțiunea care nu o putem suprima, că de puțin cănd din buget și din sporiți asupra noastră a Românilor să cădă trebuie să contribuim noi la sporile aceste precum și la buget ca atare pentru ce se sîm simpli spectatori, cum se distribuie din ei la institutele cu temenița maghiarizatoare. Acesta în trecut.

Presa de toate colorile s'a ocupat serios cu mesajul regelui României. Am dat în revista trecut unel frământări din unele țări. Astăzi reproducem altele la alt loc și înregistram și aici ceva mai pe larg din unele care le amintim prin scurt înnumerul trecut. „P. L.”, de sigur inspirat de la Viena, dăc între altele: „Austro Ungaria de bună seamă este interesată se vadă dănduse pentru Dunarea de jos nascere unui regulament de navigațiune obligatoriu, dară nu este interesată în prima li-

nie. Amănăduce desegnară acestei costuini, Interesele economice și comerciale ale Austro Ungariei vor fi în mesură așa de mică atînce, încăd nici părțica cea mai mică din aspirațiunile legitime a le monarhiei în ceea ce privește pozițiunea ei în cetuina duărăneă nu va s' sacrificată. Cu inimă de plin lăscită putem să cutăzăm a ne retrage în a doua linie și să ne facem, un timp oare care, privitori celorlalți, căutând la dinel cum pricep și cum vor să deloge și costuine. Noi nu sîntem amenințați nici de pericol nici de pagubă. Va trebui să străbată însă convingere în toate părțile și chiar și la vecinii noștri din România, că cetuina Dunărei fără Austro Ungaria s'au contra Austro Ungariei, va să dăcă, fără considerarea deplină a pretensiunilor și intereselor monarhiei acestei, întemate pe fapte juste și nedubitabile, nu se va deloga nici odată.”

Același „P. L.” a săv pe bucuria sa, ca și când n'ar fi scit din capul locuili, că în Viena cercările normative a le guvernului comun consint întru toate cu părerile desăfurate în articolul din care am extras și noi s'artăc.

Revoluțiunea generală socialistă a Germanilor nu lasă speranță din Ungaria se odihnească. Foile bat o alarmă mai mare ca dăcă ar fi vorba despre prăjădirea păământului. Dacă parte însă nici foile germane nu stau cu mâine în solduri. Maghiarii, scriu aceste din urmă n'au nici un motiv de a fi așa de senșioși și de așa pură sensibilitatea cu ostentatiune în fapt lunei. Poate fi cineva părtinitor al principiului neintervențiunii, dară de a respinge intervențiunea când e vorba de a da ajutoriu material s'au spiritual locuitorilor unui stat străin scrie se află în nevoie. Ne aducem bine aminte că sunele cele însemnate, venite din Germania pentru inundări din Soghedie, amintim senșio maghiarii nu le au respins cu indignațiune. Acum dacă Germanii s'au

întrauitorii fraților lor, cari se află în nevoie spirituală și cari din mijloacele lor nu sînt în stare să sînție o școală cu instrucțiunea în limba germană se fie aceasta vafămare pentru Ungaria? ...

Despre petrecerea contelei Kalnoyky la Petersburg sînt combinațiuni multe. „Standard” foase conservațiune engleză, crede că ministrul nu s'a dus la Petersburg numai ca se prezenteze literile de recomanare și ca se primărească ordinul St. Andrei, ci mai are misiunea a negocia despre cetuina orientaliu. Foia vînză merge foarte departe cu preșunerile sale. Ea spune că în timpul mai din urmă au avut loc între Rusia și Turcia negocieri în ascuns, cari nu priveau numai Armenia, ci cuprind în sine și imiliarea Rusiei de la gâranta la întregăcetea teritoriului Porții înclusiv și suveranitatea Porții peste Bosnia și Ertegovina. De altă parte află același diarin, din isăv vor excelent, că „ambasadorul austriac din Constantinopole a prezentat sultanului anumite proiecte, care, după cum se dice, sînt de mai mare importanță ca cele ce se facură din partea Rusiei în timpul din urmă. Dacă la aceste rezoluțiuni din partea Porții Austria va sista conscripțiunea în Bosnia.” De oare ce scripțiunea în Bosnia ar se se facă numai în primăvara viitoare, dice o foale vîneză, cel puțin în punctul acesta scriea diarinul englez este foarte nesigură.

Știriile scoite din Rusia sînt, mai ca tot deausa, foarte nepăcinte. Nu o vorbă de căd de atentate, dimanță și nihilisti. Un correspondent din Petersburg dă multe amănunt asupra atentatului contra generalului Czerwin. Din ele rezultă, că Szankowsky a lucrat ca un instrument inconșcui al unei conspirațiuni. Tovarășii sînt Melnikov, arestat și el, l a pus pe această cale, dăndu li mai multe revolvere și intrușind la Petersburg Szankowsky a dus o vafă rea aventurășă și în timpul din urmă ajunșese în mare ni-

serie, încat era să se sinucidă. Cercetarea va dovedi, dacă Melnikov este autorul principal al atentatului sau e numai un agent al paridei secrete revoluționare. E de remarcă însă, că deia câteva zile înainte de atentat cercușă șgomote sinistre prin capitala rusă și în ajunul atentatului s'au imprăștiat proclamațiuni, anunțând, că pe viitor atentatele nu vor fi imperiale, ci contra membrilor familiei imperiale, ci contra funcționarilor superiori ai statului.

Afară de aceasta se confirmă știriile despre conspirațiunea din Gacina. Palatul era să se aprins printr'un balon, umplut cu dinamită și cu alte materii explozive. Nihilistii aveau de gînd se răpească familia imperială.

După o telegramă din Rusia, mulți țerani crezi, că împăratul nu ștece de bună voie în Gacina, ci e ținut închis acolo de către cei avuți. Teranii chiar ar fi fidesat o suplică țarului, cerendă i voce să l'apere contra proprietarilor.

Spre a completa acest tablou sinistru al situațiunii generale din Rusia, reproducem și următoarele rînduri dintr'o correspondență, adresată din Petersburg unui ziar german: „Aven acum în capitală trei foale revoluționare: „Narodnaia Vola”, „Cerni Peredoi” și „Serno.” Mai adăugînd și câte va broșuri și o duzină de proclamațiuni, publicate în lunile din urmă, apoi iei poate cineva face o idee despre neobosita activitate, desăfășurată de Nihilistii în opera lor de restaurare. După câte se spun pe față, în aceste foale și proclamațiuni, cădă să se întem în fie ce moment la noă catastrofe. „Serno” e scris într'un limbaj popular, menit sînd mai mult pentru locuitorii dela țeară, cărora le poveștește amănunți, căt au suferit țeranii dela stăpîni lor cei avuți. Un articol e intitulat: „Pentru cine e țarul aci?” Un alt articol înlesne astfel: „Da dă, cădă sădă lam loc la țoți mișcări.” Țarul Alexandru III are să se întem în Petersburg numai după

FOIȚA.

Despre calumnia.

Cum să se estiripe acest vîșu, din frăgetele inimii ale tinericiei, de cătră educatori?

Trăim în secolul așa numit al luminilor și al progresului, se afirmă în continuu de o parte și de alta; și a aruncand o reprive scurtă, însă serioasă, preste cele două trei decenii decurand decurand, — a căror rezultate nu sînt în mare parte prospete în memoria, — m'arbie să marturisim și să afirmăm de nou că: se observă și sădevăr un progres în bucurători mai pre toate țarile, și în specie pre cele științifice și culturale. —

Să fim însă foarte circumspecți, ca aserțiunea aceasta maghiuloșo să nu ne seducă; și aceasta cu atât mai vîrtoș, căci se admite și posibilitatea că: poate în realitate nu stăm la acel grad de perfecțiune, n'au făm-

totul progrese atât de îmbucurătoare pre nici un țer, după cum vi le i magnăm, și după cum ne informăm din cetireă di de di a diferitelor rapoarte ș. a.

De loc nu, ci din contră, vîzînd emulațiunile și rivalitată domitoare, vîzînd desvoltarea repentină a evenimenților de o importanță mare, pevenim întru o cerc mai estins sau mai îngust: fie care individ, se se alle la culmea mîșcării sale și să strălucimă conșcuiți după puteri în prosperarea și progresarea națiunii, bisericii și a patrii sale.

Și penultima activitatea noastră individuală, sădă poată fi încoronată de succese și rezultate și mai îmbucurătoare, omenimă încă de mult au sînțit marea lipsă de formarea și constituirea diferitelor asociațiuni, în grupe mai mari ori mai mici, ca astfel cu puteri întemite să concludere la ajun gerea scopurilor propuse.

Despre aceste adveșt sau convîș și autoritățile bisericești noștre greco-orientale și după modestele mijloace

de cari dispun, au și ordinar formarea și constituirea „Reunionilor” învățătorești, cari în mare parte s'au constituit deja mai în toate părțile.

E lucru constatat prin experiență și dovedit prin fapte istorice că, fricirea și bunăsterea națiunilor, depinde în mare parte dela gradul de cultură ce l'poșed.

Mănecănd deci din acest punct de vedere, de sine urmează că: cu căd învățătorii și educatori se vor afla pre treapta cea mai înaltă a mîșcării lor și cu căd și vor implini cu mai multă acuratăță și conșcuișitate chîmbară ca ștari, cu atât vor da mai mari și mai sigure garanți, despre prosperarea națiunii noastre în genere, și în special garanți bune și solide și același cari și-au incredințat îngrigire învățătorii țesaurul lor cel mai prețios.

Din aceste puțin se învederează deci căd este de grea problema ce au de a rezolvi ca vducători, și cădă responsabilitate încumbă pre debili lor umeri.

Premise acestea, lăsănd la o parte atdă cetuinele politice cari compet altele tene mai destere — căt și unele frăcări internaționale, cari ar fi timpul suprem să încete și să dispără căt mai curend, ne mai amintim nici chiar așa carea „mi dă de impuls la tractarea acestei materii, să revin la obiect.

Intre multe sălbăciuni și di-facete de cari este copleșit genul omenesc în mare parte, se adnumără și calumnia.” Acest vîșu e cunoscut de la de timp al păgănișmului. Străbunii noștri Romani cunoscedă funestele urmări ale calumniei, pentru că se poată cunoașce și evita pre calumniatori cum mai multă înlesnire i inferau pre frunte cu litera inițiale a acestui cuvînt „o calumniator.

Deci dacă omenimă în acele timpuri ale obscurantismului pedepșeau atdă de asupri și în mod atdă de dejositoriu și rusinos pre țoți cari erau dominați și înfocăți de acest defect, de această pată mîșcătoare, ce vom dice noi, după atatea secole?

Cricănu. O sută polițiști, fiecare plătit cu 50 ruble pe lună și trei zeci-le douăzeci și șase mii pe săptămână, erau să vegheze necontenit în palatul Anikov, afară de armată. În urma împingerii mai înainte a de douăzeci și șapte mii să vă întorcă așa curând în capitala sa!

Din imperiul german.

În 28 Noembrie s'a cetit în Reichstagul german pentru întâia oară legea despre șesule împănate cu încorporarea Hamburgului în teritoriul vama german. Această lege împănă imperiul prin cancelaria și bugetul imperiului patru-deci de milioane marce ca cheltuieli ce le are cetatea Hamburg în urma organizațiilor sale celei nouă. Cancelaria principelui Bismarck a venit întâia oară în sesiunea actuală și se folosea de loc de ocaziune pentru a marca pozițiunea sa față de partidele.

Principelui Bismarck fiind cunoscut în linii generale și în privința acesteia ceștine în mod unilateral și din acel punct de vedere, dacă este folositoare această lege pentru cetatea Hamburg. Trebuie a se cumpani — și anume în linia primă — și interesul imperiului. Dacă credeți că aceasta e indiferent, apoi ve rog să vă închipuiți toate porturile noastre închise pentru linia vama — nu știu dacă aceasta va fi o necoroie. Eu am sfat, că în Europa întreagă acele cetăți, care au fost porturi libere, nu au ținut în mod durabil la această libertate, ba s'au silit a scapa de dăna ca de un privilegiu necores.

Mi-adau aminte că în anul 1867 nu mai era nici o îndoaială, că instituțiunile Hamburgului e provizora, un studiu de tranșacțiune, și de pe atunci se făceau preliminare despre acea ce avea să costeze lufințarea întreprinderilor. Se vorbira de 6, de 10 milioane taleri și s'a slevat cu stăruință întrebarea, dacă această sumă trebuie să o plătească numai imperiul singur sau imperiul și des douăzeci și șapte mii cetățeni și Hamburgul împreună. Există deci după simțul meu un fel de datorință de onoare, firească în acel înțeles, că și Hamburgul și împănă această datorință de onoare ce au luat asupra sa, să observe primul moment pentru a se încorpora și a folosi apoi pentru pregătire Hamburgul însă nu și-a împlinit această datorință de onoare și în urma această amercitat o presiune cu mijloace îndreptățite, este o nedreptate să me învinovăț pentru aceasta. Din contră ar trebui să me lăudați, pentru că am făcut astfel

ca să deservesc scopurile naționale. Eu din parteni n'ai fi liniștit în conștiință dacă s'îi fi întrelăsat vreo lucrare, vreo presiune ierată și, pentru a escuta principii constituționali, Astăzi prezintă deosebit puțină acăa dintre doi. Erai s'arți polițescăe atât de bătăni încâtăți conlucra la aceasta — și c'îi această era delipsă la timpul șeu mai în toatestatele germane: puțină state germană s'au apropiat cu iubire și voie mare de unitatea germană.

Dacă poțeti un cancelar, care se poate să linișă și se nu va în direcțiunea această nici o problemă pentru sine, atunci ve trebuie altul și nu pe mine; dela mine nu veți obține asemenea procederi — și eu ve cor pentru această recunoștină, ear nu muștrăți și nici nu ve lăsa se în seful de nici o opozițiune. Apoi poț se sta în fața partii care în mod imperativ categoric al simțului de datorință desă deservă și se consolidate instituțiunile existente imperiale, după c'îi ierată poterile mele slabe.

În cei cincisprezece ani dinăunți ai activității mele ministeriale timpul mi l'au absorbit problemele externe, care le am dus la un stărgit cum poate se-l obțină viață de om, nu numai am coborât imperiul prin roșă și cele mari, c'î în cei douăzeci și patru ani condus preste c'îi foarte periculosă și grele, mi am sămă peste pericolul unor coalițiune contrare și preponderante, așa încât așt ascet pericoli e delaturat. Deci pot se dic, că problemele mele externe nu mi mai dau nici pretest nici dinăunți pentru a-mi închide ochii dinăunți celorlalte probleme de teritoriul intern. Privind aceste lucruri din punct de vedere al întrebării: Ce pot se fac, pentru a consolida imperiul, până la retragere sau până la încetarea activității mele? am creșt că nu pot căuta delegarea acestor probleme pe tereni, de a crea un număr de ministri în privința responsabilii față de cancelar — în privința acestora, cred eu, imperiul ar slăbi și responsabilitatea s'ar sfârșia — c'î am căutat delegarea în completarea afacerilor imperiale, în imbanțătirea stărei financiare, în consolidarea pieei interne, în perfecționarea dispozițiunilor constituționale și c'î de acestor lucruri în art. XXVIII al constituțiunii. Deci dacă un cancelar, care în seful datorinței sale conștiințioase face toate și și împregăta e la face, mai întimpină în Reichstag și o resistență energică ce trece peste marginele luptei obișnuite între partide și este împedecat

păgănilor romani; căci între preceptele cardinali ale sântei noastre religii creștine, strălucose sunt următoarele lucruri: porocul despre iubirea de aproapel: „Să iubești pre de aproapele tui, ca însuși pe tine.“

Este oare vreo poruncă mai frumoasă mai sublimă și mai umană decât această? În adevăr nu! Dorere însă că, adeseori nu se observă această poruncă deosească și în loc de a lega inimile noastre una de alta o iubire generoasă și simțioasă se creștă contra altora, se învidiază și persecută, și simțioasă.

(Va urma.)

Micul nostru are opt ani, c'î și-a petrecut vacanțele de Paști a casă. Vind se judecă de progresul sale total—s'îi introdusă asupra părinților:

— Ce este cuvântul? — Este un substantiv.

Dar bine, stat, această nu se știe încă. — Ce fel, nu știe de ce gen este o l?

— De sigur nu până ce nu și fi clocit, răspune loan ca gravitate; atunci numai se poate săt dacă este sau nu o coc.

În continuarea problemei sale, apoi trebuie se constate, că astăzi se privește guvernul ce o garanție mai tare pentru susțineră și promovarea unității germane, în asemenea împrejurări, care au apărut în seful Reichstagul german din nord; dacă pe atunci ni-ar fi venit în cale un astfel de contrar, el ar fi trebuit se tacă la nedumeririle generale (Foarte adevărat) Atât de tare am retrogradat! D-voastră puneți unitatea germană ca forțat dar n'are demitat la recunoștină. Se pare și se pare că s'înțelegi așa o pune la probe și mai aspre . . .

Toate observările și scrierile unor celor, că m'î simțioasă în privința în persoană, că s'îi deose lipă de recunoștină, s'înt ne adevărate. Nu pretind mulțămia, nici nu am acceptat o'n am meritat, precum nu am făcut după placul nimerei, ci mi-am făcut numai datorința, și cine s'îi face datorința, e un servitor ereditat, dar n'are demitat la recunoștină. Eu mam datat a trăi fără recunoștină lunei, am avut, am perdut, eșrai am dobândit—nu mi pasă nimic (Aplause haritate). Dacă s'înțelegi datori cuiva cu recunoștină, acela e imperat și armata și; acestora aveți se mulțămii înfiștrarea imperiului și a țării sale: mie nu s'înt intr' adusă foarte mică și această rezignă. Presupunę, că reșolul din Bohemia nu ar fi succes, că Prusia ar fi perdut reșolul devenit necesar dorere între frați pentru a tăia nodul gorie, — atunci era lucrul lămurit că dacă mai vedeam patru și c'îi fost reșolul; era că un cancelar mi a spus pe câmpul de bătăe, că la intrarea în Berlin babele bețrane me băteau de me nicideau ce coadele de mături (Mișcări haritate). Dar existența, onoarea, victoriul, conștiința mea erau puse în joc pentru succesul unei opere care a reșit. Presupunę, că reșolul francez nu reușia, că un cancelar mi a spus, că în asemenea caș că n'umii istoricilor, aventuror și ambușii cancelar a provocat relele acestei reșolui nenorocit. Cunoșc pre bine opiniunile publică — deei meritul meu ar fi fost același. Dacă s'înțelegi mele nu reușiu, cădeam victimă urei generale și prigoriilor.

Căci lucrurile n'au ajuns la acest stadiu de meritat amantă, într-o măsură, c'îi de aștept recunoștină, acela me căluză, cu mi-am făcut datorința și nimic mi mult. (Vii applause în dreapta fluerături în stâng.)

Lasker: Mi țin de datorință a răspunde la invinuirile cancelarului. Densul se plange pentru lipsa de recunoștină. (Contradicții în dreapta. Cancelarul strigă: Nu!) Deci am înșelat. Nu cunosc nici un bărbat de stat, care să fi fost îngrădit cu atată recunoștină către a cancelarului. (Foarte adevărat în stâng.) Nu tu ar răspuns nici atată cancelarului în modul cum ne a atacat densul pe noi pentru că șeam, că națunea cere consideratiune către cancelarul meritat. Dar pretenșiunile unei partide Bismarck sans phrase e respinsă prin alegeri. (Aplause în stâng.) Nu ne am opus la propozițiunea Hamburgului, nu ne am condamnat la recunoștină, nu am fost intr' adevăr o presiune. Ascendarea motivelor nu e oportună pentru politica internă, pentru cea externă poată e și necesară. La sfârșirea și sumarea partidelor e vinovat și cancelarul în mare parte. Tăria a rămas numai la opoziții cancelarului. Cancelarul a voit o majoritate libe-

rală conservativă, în locul acesteia e a sfârșit partida liberală; a făcut centrul împunerea ce o dau imperiul, ear partidele progrese, că ar poțea revoluționare. E de regretat practia, ai căru reșolui s'înt tratat în asemenea mod. Mareș partida liberală ce se va nasce, pentru că trebuie se nască, va arăta, că nu e o partidă destructivă. Noi nu ne resping; noi ne respingem și acceptăm și pe reșolul progrese pentru. Sperăm că cancelarul imperial, ori cum se vor desvolta împuneriile, va țină firele politice externe și mai departe în mâinile sale, spre fericiirea imperiului, spre umirea străinătății. În politica internă însă nu'l vom avea condiționat. Unul nu le poată face toate. S'au făcut mult din dreapta pentru a abate națunea dela înfuri (risete în dreapta) dar națunea a răspuns, că are trebuință de idealism. Cum poată partida conservativă se afirma ce vintă națunea nu s'afirmă. Astăzi națunea internă care se poate sfârșită și această nu se poate obțin prin concentrarea tuturor potestăților în mâinile cancelarului, ci numai prin o liberă dezvoltare pe tereni libere.

Principelui Bismarck: Sciu ce înțeleg adevorbitorul și îngrădăritul cu recunoștină și bucurii materiale, ce mai l'ameșec grației Majestații Sale sau onoruri ce am primit. Foie partidele sale, cum e Köln, Zeig' etc. și am fost îngramădit cu bucurii. Onoarea mea înaintea lui Dău și a oamenilor este proptea mea. Cine ve e creșt și se justifi conștiințiuina care a afirmat adevorbitorul? Din contră de cereți dela mine se-mi schimb conștiințiuina după dorințele fracțiunilor. Împuneriile Dvoastre de absolutismul cancelarului, de major domus, de dictatură etc. le resping. Așteptă să-mi pun paterile în serviciul partidelor. Toate partidele s'abart asupra mea, s'au combătut cu înverșunare și am toate la cale pentru a me discreditat politicesc.

În timpul activității mele am trebuit se combat dela acest loc pe fiecare fracțiune, fie care voia să vină la guvern. Partida conservativă încetpuse prima a cere să-urmă me condonare. Astăzi centrul că partida național-liberală înțelegi dat ocaziune la nise lupte, a căror amărăciune nu lasă nimic de dorit. Din partea partidei național-liberală am așat sprijin intră că și prin această își vedea asigurate interesele sale. Constatat în față țere că partidele liberale mi-ampus în cale pe deosebă, care mi au amantă și se consideră bucuria de a-mi cara. Anterioriul dat ocaziune contestat calificațiunile pentru politica internă, nu știu dacă dl Lasker are dreptul la un asemenea verdict.

În urmă Bismarck declară că reprezentanții pot să-și respingă toate proiectele, dar și el respingă din partii ori ce responsabilitate.

Mesajul român regal și dialelele vieneze.

„Fremdenblatt“ dice că această ceștine este tratată într'un mod care se potrivește puțin cu forma rezervată ce se obișnuiese pentru discursurile tronului. El desăpără mi a lăsa înțelesul și vorbirea de măsuri luate în privința pastei bovino ca de un protest pentru a închide hotarele exportării vitelor din România.

„Fremdenblatt“ repetă, că dacă în urma respingerii ante-proiectului, se va păstra statu-quo la Dunărea de jos, Austria va pută să sufere starea actuală mult mai bine decât celelalte

mici Staate riverane. Dacă ante-proiectul se va respinge în forma lui actuală, cei cari îl vor respinge, n'au decât să prezinte un alt proiect. Austria are în primul rând, în această direcție, interesele angajate în această direcție; dacă nu, nu. Interesele egale ale Austro-Ungariei în regularea estuului Dunărei, sînt mult mai grave decât ale României, și chiar decât ale tuturor Statelor riverane împreună. Nu se poate presupune că acolo unde dreptul nostru, puterea noastră, interesele noastre sînt amenințate, noi am putea lua aceeași poziție ca România, Serbia și Bulgaria, (aceasta din urmă este sub guvernarea unei a se năsa să fim majoritatea de ele, după propria lor voință, sau după a altuia). „Die Presse“ vorbește a se mîrgini într-o examina valoarea reală și argumentele împotriva României în estuarea Dunărei. Acest fapt face istoricul negocierilor private la ante-proiect și la comisiunea mixtă; critică purtarea României în timpul acestor negocieri ca necoresctă și obținută, și conchide: „România singură va săvîrși suferința și războiul, și apoi să se lase să fie agitațiile exterioare, decât va voi să facă cu orice preț treburile navigației russe, engleze, franceze și grecești pe Dunărea de jos. Această procedură va avea de rezultat nu numai de a face baltoasa estuarea Dunărei, ci încă de a face baltoasa gurile Dunărei; căci Austro-Ungaria, nu va avea la anul viitor, nici un motiv de a retrage mandatul comisiunii internaționale a Dunării. Atunci înțeleg Sulina, va implura cu ocazia Austro-Ungariei și va întreprinde exportul spre Orient pe drumurile fer Varna-Constantinopol-Salonice, care se va construi până atunci.“

„Noua ferece Presse“ dice că România e orbită, în contra propriilor sale interese, de vreme ce ea ar pute să eșecite o mai mare influență în comisiunea mixtă europeană înscrînănată cu supravegherea decât în România, și să se pierdă mai ușor. „Noua ferece Presse“ condamnă reacțiunea spreșă a articolului 55 din tratatul dela Berlin, din cauza căreia tratatul poate servi de armă în contra Austriei.

Programa deschirerii stației lui Ioan Eliade Radulescu.

Diarle bucareșene aduc următoarele:

În ziua de 21 Noembrie, Sămbătă la carele 12, garda cetățenească cu muzica va ocupa loc în dreapta și stînga stației în fața bulvardului.

Autoritățile și persoanele invitate vor ocupa locurile rezervate de comitetul stației.

Principalele Dimitrie G. Ghica, președintele comitetului, va deschide solemnitățile.

Di Hagădu va ține un discurs în numele comitetului stației și di ministrul ai instrucției publice V. A. Urechia va răspunde.

În urma acestui discurs stația se va deschide și muzica va cânta imnul național.

Se vor depune apoi coroanele pe trocul stației.

Solemnitățile se va încheia prin cântarea muzicii și retrăgerea gardiei.

Sînt invitați la această solemnități:

Prea S. Sinod; — Corpurile legitimize: — Curtea de casație, Curtea de apel și tribunalele; — Curtea de conturi; — Înalții funcționari civili și militari; — Academia română, Retorcular și d-nii profesori ai facultăților din București și Iași, directorii și profesorii școlilor, gimnaziilor și școlilor secundare în general; — reprezentanții Presei Române; — Societă-

țile literare; — Primăria capitalei și consilierii comunali; — Primării și consilierii comunali ai capitalei de județe; — Consilierii județeni din țară; — Corpul advocaților; — Direcțiile teatrului național și toți artiștii dramatici; — Floria spitalelor civile; — Jockey Club; — Clubul român; — Clubul conservatorilor; — Clubul militar; — Clubul hieriniei; — Clubul regal; — Clubul liberal; — Societatea Nifon; — Direcția și profesorii Asilului Elena; — Școala pentru învățatura poporului român; — Școala liberă de științe administrative; — Școala de comerț; — Conservatoriul de muzică; — Camera de comerț; — Societatea Dacia-România; — Casa de depuneri; — Creditul rural, creditul urban, Banca națională; Direcția regală a drumurilor fer; Creditul mobilier; Societatea de construcții; Societatea Concordia; Societatea de agricultură și industrie; Societatea economia și toate societățile de Economie din țară; Societatea studenților Unirea; Societatea Medicală; Tipografi și librării; toate persoanele cari au contribuit la ridicarea acestui stat.

Comitetul.

Varietăți.

* Adunarea generală extraordinară a „sburreniunii a învățătorilor români gr. orientali, din protopresbiteratul Zărândului an onos 1880/81, pe zilele 9 și 10 Decemvre st. v. n. la sala gimnaziului gr. ori. din Brad P. T. m. mbrii ai „sburreniunii“ directorii școlari precum și inteligența din protopresbiterat și din afară, sînt rugați a participa la sedință în număr cât se poate mai mare. Inceputul sedințelor va fi orele 10.00 am meridiane în 9 Decemvre, după chiamarea duclului sînt.

Agendele vor fi: 1. Cuvînt de deschidere de vicepreședintele: Ioan German. 2. Alegerea de președinte în locul regretabilului defunct N. olan I. Miholțanu. 3. Alegerea de casarier. 4. Raportul comitetului asupra activității sale în decursul anului esportat 1880/81. 5. Raportul casarierului și a bibliotecarului pe anul aspirat. 6. Alte propuneri din partea membrilor. 7. Raportul comisiunii de 5 inși asupra manualului: „Geografia“ în școala populară de Anania Hodosiu. 8. Raportul, comisiunii de 5 asupra manualului „Istoria biblică“ pentru școlile populare române, partea I testamentul vechiu de Ioan German învățătoriu în Brad. 9. Prelegere practică din limba maghiară cu începuturi ținută de Petru Binbașu în școala normală din Brad 10. Prelegere practică din „Istoria biblică“ ținută de Ioan German învățătoriu în Căbea. 11. Prefectura nimerului „7“ cu începuturi de Ioan German. 12. Prelegere practică din istoria naturală „porcul“ ținută cu elevii clasei a 4-a normale, de Ioan German. 13. Prelegere practică din „geografia“ ținută de Anania Hodosiu. 14. „Model de a face primumi amici ai societății de cultură din Anania Hodosiu. 15. Prefectura „verbului“ cu elevii clasei 4-a normale, ținută de Ioan German. 16. Prelegere practică „rogăciunea Domnului“ ținută de Ioan German cu elevii clasei a 3 normale. 17. „Istoria“ în școlile populare disertațiunea de Ioan German invet. în Brad. Prelegere practică se vor ține cu pruncii della școlile normale din Brad.

Brad 16 Noemvre v. 1881.

Ioan German, Petru Rimbuș, v-pres. sub renunțat. secr. sub reuș.

* (Bratani și Klappa) Gazetta ungurească „Ellenzek“ publică dielicele acestea o corepondență din

București în care se vorbește despre o întrevădere ce d-lu Ioan Brătianu și fi avut astă-vară cu generalul ungurec Klappa la Maribah și despre nese declarațiuni, ce ar fi făcut princiul nostru ministru în privința agitațiilor din Transilvania. Domnul Brătianu ar fi spus după aceea corepondință, cu cea mai mare indignație, aceste cuvinte: „Pot să vă asigur, exemplul meu general, că acei cari seamănă simțea blăstămată a discordiei printre români din Transilvania, nu sînt numai inimici voștri, dar încă și inimici noștri cei mai înverșunați. Bana soarte și cultura românilor, nu este scopul lor, ei vor numai să se senene discordia pentru a culege fructele. Guvermul ungurec se ar face nu în a face rău și decât ar spîndura țara noastră și să accepte, mișcările și agitatori“. România liberă, reproduce aceste pasaje, și cere dela dl. Brătianu să desmînță aceste cuvinte.

„Acei cari, unece simțemintele d-lui Brătianu, „cine Telegraful“, pentru tot ce este românesc nu poate să croadă asomenea infamii. Numai nișce oameni capabili să asemenea cuvinte pot să le framdă. Și apoi ar trebui să știe că d-l Brătianu nu se apuce să le respundă parcă d-sa nu are alt ceva mai serios și mai folositor de făcut pentru țeara lui și pentru românii în genere!“

* (Arsă cu petrolen) În 24 i. c. femeia unii lăcătar din Petrosini umbliani se ațite foc cu petrolen s'a ars în fața soarelui. Într-o altă pricină care turna pe foc și spîrgîndu-se sticla gazul s'a vîrșat pe vămșine. Aceste aprindinșue se ar înceit biata femeie până a doua zi a trebuit se mormă în ceea mai crîncene doriri. Avis celor ce se folosesc de lumina petrolului.

(Sarah Bernhardt și „Curierul Balasan“) În înainte de a se lași d-șoara Bernhardt vestea fugărele Comedia Franceză, și trimite înainte starea sa major, ea se și pregătase termenul și succesul. Un domș Schürmann, pretios corepondent alui „Figaro“ se prezentă la redacțiunea „Curierului Balasan“ și se oferă ai da articole pentru d-șoara Bernhardt. Acele articole în limba franceză au fost publicate. Ele nu erau decât nese reclame late și sfărătoare prin care dl Schürmann și lauda cîntarea, după cum entare băcan și lauda țerele și masline. Când vine înșă vorba de plată — căci reclamele terose plătite — d-șoara Bernhardt refuș de a achita nota de 280 franci ce i în prezentată din partea „Curierului Balasan“. Văgăd în fața binelui nu o poate scoate de cale. d. Balasan, proprietarul și directorul „Curierului Balasan“, trase în judecată pe avara artistă. După trei înțățări ce avură loc în interval de 24 ore, judecatorul de ocol condamnă pe d-șoara Sarah Bernhardt la plata sumei reclamate plus cheltuielile de judecată, dînd în același timp ordinul de se pune sechestru pe efectele d-șoarei. Numai de că d. Balasan însoțit de un portărel, alergă la gară, spre a sechestra bogăciile fugărele artistice, care era gata se plece în Rusia. Sechestrul nu s'a aplicat, căci d. portărel a declarat d-lui Balasan, se vedea după asigurarea d-șoarei, căntarea, că banii s'a depus la un bancher din Iași. d. Balasan nu se spunde dacă și a primit banii s'au nu în ori care caz, e mare rușine pentru o artistă, care face atâtă șgomot și paradă în lume, se și dea în petec pentru o sumă așa de meschină.

(A pătito Sarah Bernhardt)

Dr. Podvoloczsky se telegrafază: Sciriți în tratat din 1868 spus, că Sarah Bernhardt a fost primul se judecator la gară și se acordă aplauda în d. ma cu emelii. Pe drum spre casa și a s'au aruncat pietri în trăsură. În ziua următoare a fost o turburare contra orivelor. Măcelarii strigau: „Sarah, orveia, jefusece pe locuitorii și orveii scumpe locurile“, și au spart ferestrele multor orveii. Nelimate a fost mare. Momentan s'a restabilit linistea, dar pe mîne ne așteptăm la alte turburări.

* (Falsificătorul de ruble) Avram Marcu, despre care am vorbit într-un număr precedent, a fost dus în di-rectoria de Iași învinuit judecătorului de instrucțiune în față, cu un număr de 51 falsificatori, prezentul său puțin afară ceea ce i s'a acordat. Ajungînd în curte el secesse de odată un cuțit din buzunar și și tăia gâtul. Imediat l'au dus la spital. De și rana ce și-a făcut este foarte gravă se speră înșă că el va scăpa.

* (Un foc îngrozitor pe vapor) Din Dublin se anunță amănuntele unei grozave nenorociri, întâmplată cu vaporul Solecay din Glasgow. Fost pe drum dela Glasgow în Irlanda, se oprit la Belfast în ziua 21 Marti după ce a avut în școala 30 pasageri, care echipajul și un număr 19 capete. Era încrăcat cu Wiky, rom, uleu, zahăr, ouă, făină. Mereuri dimineștă la 6 oare, pe când vapor era 20 mile departe de Rockahill, se sparse deodată un butoiu cu naftă, care curse spre cabina matrozilor, unde vîrși în contact cu focul; într-o clipă vapor se înflăcări. Într-o clipă pasagerii și matrozii dintr-o dată săpăzală și groasă, cu mult fum și căi Mareea era furțunoasă. Șase pasageri periră îndată în flăcări. Cei alții pasageri și marinari, greu răniți fugiră într-un colț al vasului, astipându-se în fire care moment, ca locul se apuce încrăcitură și se aruncă vaporul în aer. Deși Mareea era furțunoasă, căpitanul se mormă să înfrăia a lina o luntră și a încerca să se scutească de persoane se coborîră într-o luntră mică adese în pilot, trei matroz și un pasager. De atunci nu se mai știe de ei dar sigur vor fi perit. Flacăra se întindea tot mai mult, dar lumina, condusă de capitanul, se puse a stinge focul și gîreși a i opri se apuce toată încrăcitură. În timpul că și s'arîr un vapor care înțolă și a respuns la semnalul lui Solecay. De a doua zi s'a apropiat o corabie, care a ajutat se trage vaporul în portul dela Kingston. Nouă pasageri și patru matroz au perit în flăcări. Pasagerii și marinarii reșei în viață au suferit arsături mai mult s'au mai puțin grave.

* (Îmbălnădirea unei încăl-păținate) O foșie din Viena poște-se următoarele: Cococna locotenentului L... era eșagerat de curată în obliciu curios; de a schimbă locul lui în moduri și fiele. Astăzi pătule se muta unde a fost mase, până se punea în locul canapelei, etc. Locotenentul se tema de limbuța coarsotei sale și cauta să și vire ori-ce ceartă dar în fine și lui i s'a urit de atîta mutare de acolo până acolo, „Trebuie să gîșce ceva, și și gîșce dîșul, ca se scap de această vecinică perturbare și totodată să face nișce năse nevestești“. Și într'adevăr el găș un mijloc. Cameriere erau se fie din nou zgărvite și prin urmare propuse cococnate sale se de căuta pentru căuta și vîle la o vecine amică a sa. După ce se termină operațiua, madama se întoarse a casa și găș toată în regulă, dintr'negreș că trebuia să facă oare cari mișcări în moduri, pri case și de aceea pofti pe d. locotenent să plece puțin în plimbare. Șteul ascultător se supuse. După două oare se întoarse și găș toate mobilele la locul lor, cum se lăsase, însă cococna nu prea părea bine dispusă. „De doare ceva drăguță?“. E răspunsu numai că d. locotenent se aruncă apoi săr în casă și amănînd în general, se puse cu ajutorul servitorilor a mișca toate mobilele della locul lor și se vedă? Ca-

